

GLEDALIŠKI LIST **1943**
1944

OPERA • 12

CH. GOUNOD: FAUST

CH. GOUNOD:

FAUST

OPERA V PETIH DEJANJIH, PO GOETHEJU NAPISALA
J. BARBIER in M. CARRE

Dirigent: *D. Žebre*

Režiser: *C. Debevec*

O s e b e :

Faust	D. Čuden
Mefisto	B. Popov
Margareta	K. Vidalijska
Valentin, njen brat	V. Janko
Marta, njena sosedka	F. Golobova
Siebel, študent	V. Bukovčeva
Wagner	M. Dolničar

Dijaki, vojaki, meščani in meščanke. Peklenske prikazni.

Valburgina noč: Solo plešejo: G. Bravničarjeva, S. Japljeva, M. Remškarjeva, M. Kürbos, D. Pogačar, A. Bracarjeva, L. Zelenikova.

Sodeluje ves baletni zbor.

Godi se v začetku 16. stoletja.

Vodja zbora: *S. Hubad*

Inscenator: ing. *E. Franz*

Koreograf: ing. *P. Golovin*

Cena »Gledališkega lista« Lir 3.—

CH. GOUNOD:
FAUST

Vilko Ukmar:

Niko Štritof in njegov umetniški obraz

Prezgodaj je odšel. Niko Štritof je bil tako močna in tako pomembna umetniška osebnost, da je za njim ostala preobčutna praznina v našem glasbenem — posebej v opernem življenju.

Toda prav ta praznina, ki je kot kalup, omogoča odlitek, ki je verna podoba pravega Štritofovega umetništva, — prav ta praznina nam od zunaj z obodnega dotika pripoveduje, kakšna so bila na znotraj umetniška svojstva in vrednote Štritofove dejavnosti.

Če postavimo, da je bistvo vsake človeške in posebej umetniške duševnosti zajeto v sestavinah razuma, čustva in volje in če razumemo, kako nam prav količinska razmerja teh sestavin pokažejo osnovni obris značaja, svojstev in sposobnosti posameznika, potem nam precej jasno oživi Štritofova osebnost ob ugotovitvi, da so bile dane tej osebnosti vse tri duševne sestavine v izredni meri, toda v takem količinskem razmerju, kjer so se od zgoraj navzdol vrstili: čustvo, razum, volja.

Bogato razgibana čustvenost je bila Štritofovo poglavitno duševno svojstvo. V tej prefinjeni čustvenosti, ki se je odzivala in vzvalovala ob vsakem najmanjšem utripu zunanjega in notranjega sveta, je bil glavni vir vsega Štritofovega umetništva, ki je bilo prav

zato kljub vsej kontrastnosti silnih izbruhov in spokojnih sanjarij vedno nekam blago in mehko. Iz te bogate čustvenosti in njenih široko napetih vzgibov se je prelival tudi oni duševni tok, ki je tako neposredno prehajal na okolico in jo osvajal.

Vsekakor je bil Štritof tudi izredno razumen. Toda zdi se, da je bil vendarle njegov umski svet čustvenemu podrejen, da si je zlasti na umetniškem polju osvajala prvenstvo čustvenost. Ni treba polagati glavno dokazno težo na dejstvo, da je v svojem dirigentskem delu ljubil Štritof predvsem take romantične in naturalistične umetnine, kjer je vodila čustvena prvina in da je odklanjal umetnine kjer je bila čustvenost uklenjena v oblikovno logiko. O prevladovanju čustvene sestavine je govorilo vedno Štritofovo dirigiranje samo. Tu je bila redno položena glavna izrazna teža na čustveni zanos, dočim je miselno predstavnica zamisel nekoliko zastajala. Zato je bilo njegovo dirigiranje vedno bolj intuitivno — krojeno po sprotne navdihu in ne toliko plod predhodne, jasne in zato vedno enake zamisli. Štritof je mogel isto umetnino dirigirati v dveh različnih razpoloženjih občutno različno. Toda pri tem je v vsakem slučaju ostalo nekaj: božja iskra. Skrivnost umetništva je oživiljala vsako njegovo delo. In s tem je zmagoval. Kadar je bil pri stvari, je bilo njegovo dirigiranje pravi užitek. Vse bogastvo duševnega napora in čustvenih valovanj se mu je odtisnilo v obraz, ves notranji ogenj je zažarel iz njegovih oči. Roke pa so mu valovale v tako napetih, lepih in izraznih gibih, da je bilo, kot bi gledal plesalčevu umetnost. Tako je vsa vzvalovana duševnost preskočila v telo, si ga podredila in ga oblikovno oplemenitila. Fluid pa se je razlil na vse izvajalce, ki so pod temi izraznimi gibi napeli notranje sile in se ubrali v harmonično celoto.

Iz omenjenega čustveno - umskega razmerja je razumljivo, da Štritof pri tehnični obdelavi ni bil prenatrčen. Šlo mu je vedno le za osnovni obris in za željeni vtis. Zato je napel notranji izraz, tehnično stran pa izdelal le, kolikor je bilo neobhodno potrebno. Morda so ga v tako popustljivost silile deloma neugodne razmere. A še bolj — morda tudi v zvezi s tem — pomanjkanje prave volje. Ta tretja duševna sestavina je bila v njem nekoliko majava. Ne vedno. Včasih je razodel tolikšno voljo, da si ostrmel. Vendar le

za določeni čas — potem pa je zopet popustil. Ta nihajoča napetost volje je dajala celotni osebnosti svojstveno lice. Zato si včasih ostrmel nad njegovo aktivnostjo — drugič zopet si se čudil, kako in kam je vse to splahnelo.

Niko Stritof v dobrem razpoloženju

Toda zdi se, da so vsa trojna duševna svojstva dosegla neko višjo sorazmerno enakost, kadar je Stritof pesnil svoje prevode. V tem svojem delu je skoro redno družil nenavadno vztrajnost z izredno umsko bistrino in z iskreno čustvenostjo. Zato so zlasti

nekateri njegovi prevodi pravi biseri. Občudovati moraš, kako globoko je prodrl v bistvo originala in njega vsebine, kako podrobno je zajel prvotni zmisel z vsemi odtenki, kako točno je umsko razčlenil dramatično snov in vse njene razvojne zaplete in razplete. Toda po taki razčlenitvi se Štrifof ni spustil v sprotno, dosledno prevanjanje pojmov in idej. Ne! Pustil je najprej, da je original ves segel v njegovo dušo, se v njej udomačil, oživil v njej doživetja — potem pa je iz teh lastnih pristnih doživetij potom zveze svojih lastnih čustev in živih predstav pričel po svoje oblikovati. Potom živih podob je iskal pesniški izraz, pri čemer je krojil besede in ritem iz zvenenja melodije, s katero so bile besede povezane. Tako je nastalo novo, živo ustvarjanje, tako se je rodila ob glasbi pesnitev, — taka, kot da je prvotno pognala iz domače grude. — Tako je nastajala lepota naših najboljših opernih prevodov.

To ni vse. Ta odlitek Štrifofove umetniške postave ni popoln. Grobi so obrisi. A že ob njih je zaživel umetniški obraz tako izrazito, da je razgrebel bolečino v duši ob spoznanju, kaj je odšlo od nas, ko nas je zapustil Niko Štrifof.

Takle je bil naš Niko

»Še odzdravil ni,« tako mi je včasih kdo dejal, ko je bil srečal Nikota. In zato so ga radi smatrali za neotesanega, grobega, ali pa vsaj za čudaka. Pa ni bilo tako. Niko je bil zelo dober in pri srčen človek. Le berite njegove prevode Bohême, Butterfly, Travițe, Rusalke in še mnogo drugih, pa boste kakor v zrcalu gledali njegovo lepo dušo! Res je, da je sovražil pri ljudeh etiketo, šablono in pretirane, izumetničene forme. Če si mu pa blizu prišel v srečnem trenutku — posebno, ko se je poglobljal v nov prevod ali v novo opero — potem ti je šele prav zažarela vsa Štrifofova podoba glasbenika in človeka.

Tudi njegovo »izrazoslovje« je bilo včasih dokaj čudno, ne polno udanostnih fraz, ampak kar grobo — bi rekla kakšna naša dama. Ko je na primer nekoč korepetiral z neko pevko, ki ga ni

še prav dobro poznala, ji je kar na lepem dejal: »Ti si baba!« Pevka je vsa začudena in žalostno užaljena gledala Nikota in vsa v zadregi ni vedela, kam bi s to besedo. Šele pozneje je od izkušenih pevk v svoje veliko pomirjenje izvedela, da to ni bila žalitev, temveč najvišja — pohvala! To besedo je Niko dejal malokateri pevki; a če jo je izrekel, potem je bila lahko ponosna nanjo.

Niko Štritof je vzdignil roke k dirigiranju

V ostalem je Niko vsakega tikal — in zdi se mi, da je z gospodom naslavljal le »oblast«. Zato sem imel vtis, da mu je bil vsakdo takoj prijatelj, tudi, če ga ni nikdar prej videl. Rad je debatiral, o sebi je malokdaj govoril, reševal je vse križanke, ki so mu prišle pod roko, še rajši pa je prevajal. Dobro je obvladal mnogo tujih jezikov in prevodi so mu tekli gladko in lepo — ne samo v domači, temveč celo v tuji jezik.

V poletnem času ste ga lahko videli vsako jutro v Emoni ali v Zvezdi s klavirskim izvlečkom na mizi, ko je ves zatopljen v svoje

delo pesnil naše najlepše operne prevode. Tako zamišljen v svoj svet je potem prihajal tudi v Opero, kjer je pilil in gladil svoje delo — in kjer ni bil pred njim varen noben svinčnik in nobena radirka. In da nas ni Niko tako kmalu zapustil, bi nam bil podaril še mnogo, mnogo teh svojih lepot — in mi bi mu od srca radi žrtvovali za to še dosti dobro »ošpičenih« svinčnikov, ki jih je nosil polno po vseh svojih žepih, od malega fizeljčka do lepega Koh — i — noorja ...

A. N.

NIKOTU

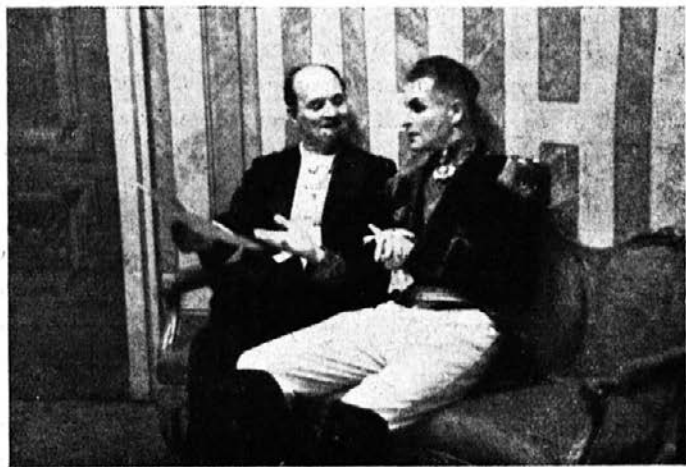
Niko je bil glasbenik in umetnik, domoljub in tovariš — in vse to iz globin svoje odkritosrčne in močate značajnosti. Za pultom je bil umetniško neizprosni, v javnosti in v tovarštvu možato iskren. Svoj vrat je uklonil edino in samo pod neizprosno taktirko Smrti.

Še živi pred našimi očmi njegov zamišljeni obraz, njegove stisnjene ustnice — še nam sijejo v spominu njegove v daljavo stremeče oči — še nam zveni udar njegovih odločnih korakov, namerjenih v nedogled in še nam šegeče uho njegov neugnani humor. Toda on sam je odšel od nas in ponesel s seboj svojo Traviato, svojo Rusalko in Sneguročko na sam nebeški oder, v veliki orkester večnih melodij. — Tam stopa sedaj za svoj nevidni pult, tam sedaj oživlja zveneče, večne zvoke svoje ljubljene muzike, ki prav tiho odzvanja prav do naših src in bo odzvanjala vedno dalje in dalje ter svežila čisti spomin na našega velikega, nepozabnega umetnika in človeka.

Lojze Drenovec.

Štritoj v prijaznem pomenku s solisti med pavzo za zastorom

V spominih se vrača k nam . . .

Niko Štritof je bil mož redke besede in trdega okreta. Ves je bil zapet in skrbno je skrival pred svetom svoje življenje. Raskav je bil ta plašč, s katerim se je kril, kot bi se bal, da ne poseže vanj nepoklicana roka. Kot v raševino je bil odet — v raševino, ki je branila dotik od zunaj, a je obenem vendarle mučila tudi naznotraj. Zato je ta robotost bolela; bolela morda prav tako tega, ki se je za njo skrival, kot onega, pred katerim se je branila.

Živo se spominjam: ko sem prevzel svoje mesto v Operi in sem se z nagovorom predstavil vsemu osebju, sem pogledal na Štritofa. Stal je čisto ob meni in mrko je gledal, da se mi je negotovost v dnu duše še razrasla. Ko pa sem končal, je stopil k meni in mi dal roko. Mehak in iskren je bil prijem. In ko sem sedaj pogledal v njegove oči, se mi je zazdelo, da so bile vlažne in čudno lepo so sijale, ko je dejal: »Večjo tremo sem imel, kot Vi. Pa je bilo kar dobro.«

In je odšel. Od tistega hipa sva si bila dobra, a brez besed. Štritof tega ni prenesel. Le v dejanju je pokazal. In njegova dejanja so bila plodna. V dnu svoje duše je bil vedno razpoložen snujoče in pomagajoče. Vsako nevarnost je preskočil, vsako zadrego je pretrgal in vedno je bil pripravljen graditi, — le graditi. Bil je v svojem bistvu optimist, čeprav mu človek ne bi tega prisodil. Sončno je gledal na sedanost in bodočnost, in čeravno ga je kdaj zagnila tema, se je vendarle s silo izvil iz nje in se vrgel v novo delo.

No! — morda mu je tu in tam ob takih težkih trenutkih zmanjkalo tal in se je prepustil toku. Takrat je bilo res nekoliko težko. Za vse nas in za naše delo. A prav gotovo najbolj težko njemu samemu. Kdo more pregledati, kaj vse se je gnetlo in boleče viharilo po njegovi duši? Nikdar ni tožil. A občutil si vendarle, da je ta mehka in občutljiva duša ranjena. In kdo si upa soditi? Kdo obsoditi razbičano srce? Po takih razpuščenih in zblójenih dneh se je vedno znova zopet ujel v resnobo — in ko se je vrnil, je bil čudno lep: mehak in resen. Tiho se je prikradel v mojo sobo, obstal za vrati in me izpod čela globoko gledal; brez besede. Kot otrok

*Če je bil velik aplavz, je solistki včasih celo Šritof sam pridržal zastor
za poklone*

je bil, ki je ukradel sladkor, pa se je zavedel, da ni storil prav. Meni pa je zastala beseda v grlu. Res, nisem imel moči, da bi bil trd. Po kratkem molku sem se mu nasmehnil. On pa je pristopil k meni in mi široko ponudil svojo roko:

»No!!« — —

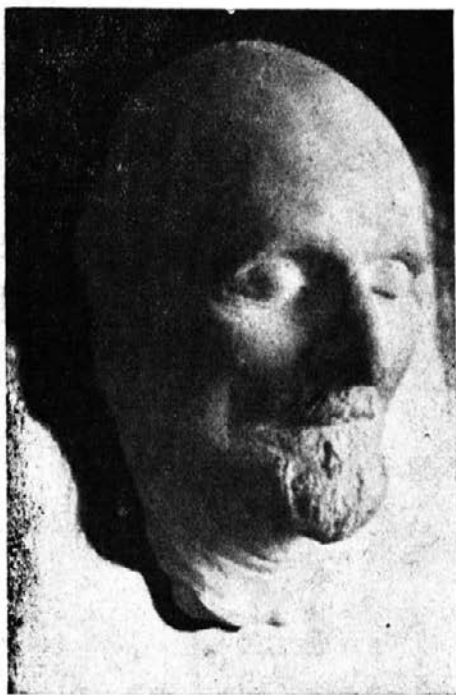
Njegov pogled je bil še toplejši. In ko sem mu nato segel tudi jaz v roko, mi je bilo, kot da naju je oba objel in povil v čudežno soglasje božji žarek. To so bili najlepši trenotki najinega srečavanja. Trenotki! Kajti takoj nato se je Štritof obrnil v stran — ni prenesel, da bi kdo videl solzo v njegovem očesu — in že je s ponosnim korakom odšel iz moje sobe. Nekaj minut za tem je stal za dirigentskim pultom in delal. Po vaji pa sem slišal med odhajajočimi člani:

»Danes je bila čudovita skušnja. Tako zna res samo — Štritof.«

V njem so se mešale čudne skrajnosti. Bil je nenavadno močan in junaški — a obenem izredno plašen. Do gosposke in do zdravnikov je imel usodno čuden strah.

Nekoč je bil v stiski. Pa sem na skrivaj nekaj ukrenil pri oblasteh. A ker se je moral za izvršitev stvari osebno javiti pri oblastniku, sem mu naročil, naj to stori. Iz male hudomušnosti pa mu nisem hotel povedati, zakaj gre. — Ali mislite, da je šel tja? Kje neki! Odlašal je tako dolgo, da sem mesto njega jaz dobil uradni očitek. Tako smo ga končno z združenimi močmi, v spremstvu prijateljev spravili do uradnega poslopja. Ko pa sem ga spremljal v uradno sobo, se je na hodniku dvakrat obrnil, da bi odšel. S težavo sem ga zadržal. Ko sva vstopila, je bil bled in poten. No — bil je sprejet z vso ljubeznivostjo in z vsem spoštovanjem, ki mu je šlo. In ko se mu je tu končno odkrila ugodna skrivnost njegovega obiska, se je v hipu ves spremenil. Lepa vedrina se mu je razlila čez obraz. Zahvalil se je, se nerodno poklonil — pa se že obrnil in odhajal v značilni pokončni drži in s ponosnimi koraki. Šele na hodniku se je ozrl name. Ošinil me je s prikupno mežikajočim pogledom, nato pa stopil k meni in me udaril z roko po plečih — vendar tako, da me je že v naslednjem hipu objel in pritisnil k sebi:

»Baraba!« — je pogrkal.

Štritofov poslednji izraz

(Vse foto S. Zalokar)

Vedrih obrazov sva se vračala v Opero.

Po takih notranjih sproščenjih je znal biti Štritof prikupno šaljiv. Razvezal se mu je jezik. Z njemu lastno bistrino je kresal iskre dovtipov in se pri tem tudi sam smejal. Njegov smeh je bil nenavaden. Rekel bi, da je bila tudi tu razlita čez njegova upognjeno napeta usta neka trpkost, ko so se mu nekje iz prsne globine trgali nekoliko hripavo smejoči se zvoki. In če si pri tem opazoval ljudi ob njem, si videl same radostne obraze. Kot da se vsi vesele že samo zato, ker je Niko dobre volje. Res, radi so ga imeli vsi. Vsi, s katerimi je delal, vsi, ki so mogli doživljati bogastvo njegove duše, ki se je zlasti v umetniškem oblikovanju razdajala na polno in na široko. Včasih se je zdelo, da ni dna temu bogastvu. In tu je bila vsa skrivnostna moč Štritofove osebnosti, s katero je osvajal in s katero je vzbujal spoštovanje. Do mladih je bil kot blag oče, do starejših dober tovariš. A nasproti damam — tam je bil vedno galant. V njegovi duši je brnela neka posebna struna, ki se je znala lepo odzivati brnenju ženskih src. In to stalno zvenenje je dajalo Štritofovemu značaju še neko posebno barvo: Rad je bil lep in dvorljiv in ljubil je tudi zapeljiv užitek.

A proti koncu se je spremenil. Še vedno je sicer ohranjal svojo ponosno držo in še vedno mu je igral na ustih trpki nasmešek. — Vendar mu je legla na obraz neka bridka muka, ki se je razvila v bolečinski izraz, kadar je menil, da ni opažen. A tožil ni. Z nekim izrednim junaštvom je nosil svoj križ. Ni prosil za pomoč — niti zdravnika ne.

»Hočem spoznati, kako se umre brez zdravnikov« — je dejal nekoč prijatelju. In pri tej odločitvi je dosledno ostal in dosegel hoteno spoznanje.

Ko sva se v zadnjih dneh nekoč srečala v pisarni, je bil izredno molčeč. Da sem pretrgal molk, sem mu povedal, da smo kupili klavir.

»Pojdiva ga pogledat« — mi je dejal. Molče sva hodila po mračnih hodnikih in zdelo se mi je, kot da naju spremlja temna senca. Pred vrati je obstal in me čudno otožno pogledal.

»Ne bom več dolgo« — je šepnil, a takoj nato vzravnan odprl vrata in stopil do klavirja. Sédel je, odprl pokrov in že so mu

zaplavale roke čez tipke. Igral je najprej mehko in skoro otožno, — nato pa udaril nekaj burnih akordov, silovito vstal, zaloputnil pokrov in s težkimi koraki odšel iz sobe...

Takšno je bilo najino zadnje slovo.

Po njegovi smrti sem nekoč živo sanjal o njem. — V Operi smo imeli skupno odrsko skušnjo. Sredi dela se je pojavil med nami Štritofo. Bil je lep in dostojanstven, le pogled mu je bil otožen. Začuden sem stopil k njemu in sem ga pozdravil.

»Kako pa, da ste se vrnili?«

»Ne morem drugače. V življenju sem pri svojem delu večkrat pogršil. A sedaj hočem to popraviti.«

»Pa ne moremo mi tega storiti namesto Vas?«

»Ne! Jaz sam moram to popraviti. Jaz sam!«

Prebudil sem se in sem vedel: Tudi ta podoba spada v Štritofovo bistvo. Kajti z njo je končno izravnana in uravnovešena celotna postava njegove močne osebnosti.

V. U.

Ch. Gounod: Faust

V S E B I N A

Prvo dejanje: Faust sedi v svoji študijski sobi, star in razočaran od jalovega iskanja in razmišljanja o skrivnosti življenja, ter seže v svoji zdvojenosti po skodelici strupa. Tedaj se oglasi od zunaj vesela jutranja pesem z malim zadovoljnih kmetičev, ki gredo na delo in pojo hvalnico Bogu. Faustovo srce zalije še večja grenkoba, kajti ni ga Boga, ki bi njemu še lahko vrnil mladost in ljubezen. Prekolne vero in znanstvo, ljubezen in potrpežljivost ter pokliče hudiča. Ši isti hip stopi predenj Mefisto in se mu ponudi v službo. Faust hoče le eno: mladost, ki naj mu vrne zamujeno slast ljubezni.

Mefisto mu je brž pripravljen izpolniti željo pod edinim pogojem, da mu po smrti zapiše dušo. Faust okleva, Mefisto pa mu pokaže v čarobnem zrcalu sliko prelepe Margarete, ki ga tako prevzame, da takoj podpiše pogodbo in izpije čudodelni sok. Ves prerojen, mlad in poln novih upov krene s svojim peklenskim drugom v svet.

Drugo dejanje. Pred mestnimi vrati kipi nedeljsko vrvenje. Dijaki z Wagnerjem in Sieblom na čelu popivajo z vojaki, meščani, dekleti in fanti. Margaretin brat Valentin mora na vojsko in jemlje od prijateljev slovo. Težko mu je, ker zapušča sestro samo, zato mu študentje obljubijo, da bodo bdeli nad njo. Wagner se oglasi s šaljivko o podgani, ko se v družbo vrine Mefisto, povzame glas in sam zapoje pesem o zlatu. Nato prerokuje z roke Wagnerju, da bo padel pri prvem naskoku na trdnjavo; Sieblu, da bo zvenel vsak cvet, ki se ga bo dotaknil; in še, da ni daleč tisti, ki bo zadal Valentinu smrt. Za tem naredi, da priteče iz soda, ki visi kot gostilniški izvesek, najzlahtnejše vino in napije z njim na zdravje lepi Margareti. Razžaljeni Valentin poseže vmes, a tajni uroki mu zlomijo meč. Šele pred povzdignjenimi križi mečnih ročajev Valentinovih drugov, omahne moč satanovih čarov. Pomlajeni Faust poišče Mefista in ga spomni obljube, da mu bo pomagal do lepega dekleta. Ljudstvo se med tem zbira na ples. Tudi Siebel se vrne, da bi srečal Margareto, a Mefisto ga odstrani. Margareta stopi iz cerkve in Faust se ji približa, toda dostojanstveno dekle ga zavrne. Faust je še bolj očaran, Mefisto pa mu da besedo, da ga bo privedel do cilja.

Tretje dejanje. Vrt ob Margaretinem domu. Siebel bi rad položil na njeno okno šopek cvetic, a mu vsaka že v roki zvane. Šele ko pomoči prste v blagoslovljeno vodo izgubi Mefistova čarovnija svojo moč. Mefisto obljubi Faustu, da mu bo preskrbel za Margareto še vse drugačno darilo. Faust izlije svoja čustva do lepega dekleta

v nežno pesem, medtem ko Mefisto, norčujoč se iz njegove slabosti položi pred Margaretina vrata skrinjico bleščečih draguljev. Margareta se vrne še vedno vsa prevzeta od srečanja s Faustom domov in najde na pragu darilo. Radovedna se okiti z dragocenim lišpom ter se v znameniti »ariji z zrcalcem« preda radostnemu spominu na nedavno doživetje, ki ga le za hip skalijo temne slutnje bodoče usode. Nališpano in razigrano jo najde nato soseda Marta, ki se kar ne more dovolj načuditi njeni lepoti. Mefisto vidi, da je prišla prava ura. S priliznjenim dvorjenjem spelje Marto od Margarete, da bi lahko k slednji nemoteno pristopil Faust. In resnično se vname med njima plamen ljubezni. Od Margaretine čistosti ganjeni Faust hoče že oditi, a Mefisto ga zadrži. Margareta zaupa svojo vročo ljubezen zvezdnati noči, Faust to sliši in ji plane v naročje. Satanski smeh Mefistovega zadovoljstva zaključí dejanje.

Četrto dejanje. Margareta pride v cerkev prosit Boga milosti za svojega dragega in za svojega otroka. Glas težke vesti, ki jo pooseblja Mefisto, pa ji ne da miru. Tako ne najde za svoj greh ne odpuščanja, niti tolažbe in se obupana zgrudi na tla. — *Sprememba.* Na cesti pred Margaretinim domom, navdušeno pozdravljajo ljudje vojake, ki se zmagoslavno vračajo z bojišča. Z njimi se vrne tudi Valentin. Ko vpraša Siebla po sestri, se mu ta izmika z odgovorom, zato zasluti, da z njo ni nekaj v redu in plane v hišo. V tem se pojavi z Mefistom Faust, ki je ves skesan zavoljo svoje nepoštenosti. Mefisto bi rad s podoknico privabil Margareto, a mesto nje se pojavi Valentin, hotoč obračunati z zapeljivcem svoje sestre. V dvoboju med njim in Faustom ga Mefisto ob Faustovi strani zabode do smrti. Storilca se naglo zgubita s prizorišča, na katerem se že od vseh strani zbirajo ljudje. Margareta prihiti iz hiše, se obupana vrže na umirajočega brata, ki jo pa zavrne in v poslednjem zdihljaju prekolne. Margareta omahne zlomljena nad bratovim truplom.

Peto dejanje: Divja pokrajina se spremeni v fantastično palačo, kjer praznuje satan Mefisto s svojimi čarovnicami Valburgino noč. Na vsak način bi rad Fausta premamil s svojimi čarovnijami in priredi pred njim pravi bakanal z vsemi zapeljivostmi svojega kraljestva. A ne bučno veselje in niti divji ples lepih ženskih teles ne zamorita v Faustu spomina na nesrečno Margareto, ki se mu na koncu celo pokaže v prividu blede, izmučena in s krvavo liso krog vratu. Faust nenadoma pohiti k njej. — *Sprememba.* Margareta leži v ječi in čaka obsodbe, ker je v blaznosti umorila svojega otroka. Faust vdre z Mefistovo pomočjo v njeno celico, da bi ji pomagal do bega in rešitve. Margareta spozna glas svojega dragega in pred njegovimi očmi ožive trenutki nekdanje kratke sreče in blaženstva ob njegovi strani. Mefisto priganja k naglici, Margareta pa spozna v njem vraga, se odvrne tudi od Fausta, na čigar rokah se ji pokaže Valentinova kri, in od same groze umre. Mefisto jo prekolne, toda njena v trpljenju prečiščena duša vzplove med zbori pojočih angelov v nebo.

Herausgeber: Die Intendanz des Staats-theaters in Laibach. Vorsteher: Oton Župančič. Schriftleiter: Vilko Ukmar. Druck: Maks Hrovatin. — Alle in Laibach. Izdajatelj: Uprava Drž. gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: Vilko Ukmar. Tiskarna Maks Hrovatin. — Vsi v Ljubljani.